

Antybohater heroicznych czasów. Problem konformizmu w „Zezowatym szczęściu” Andrzeja Munka

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Film](#)
- [Sprawdź się](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Bibliografia:

- Źródło: Mark Leary, *Wywieranie wrażenia. Strategie autoprezentacji*, tłum. A. Kacmajor, M. Kacmajor, Gdańsk 2007, s. 44.
- Źródło: Aleksander Jackiewicz, *Zezowate szczęście*, [w:] *Andrzej Munk*, Warszawa 1964, s. 32–33.
- Źródło: Tadeusz Drewnowski, *Za duży blask. O kinie współczesnym*, Kraków 2004, s. 60–61.
- Źródło: Zbigniew Herbert, *Potęga smaku*, [w:] *Wiersze zebrane*, oprac. R. Krynicki, Kraków 2008, s. 523–524.

Antybohater heroicznych czasów. Problem konformizmu w „Zezowatym szczęściu” Andrzeja Munka

Źródło: domena publiczna.

((Mark Leary

Wywieranie wrażenia. Strategie autoprezentacji

Ludzie często podążają za tłumem z obawy, że w przeciwnym wypadku zostaną źle ocenieni. Ponieważ jednostki, które nie podporządkowują się normom obowiązującym w grupie, nierzadko zostają odrzucone, często staramy się komunikować innym, że podzielamy ich postawy i poglądy.

Źródło: Mark Leary, *Wywieranie wrażenia. Strategie autoprezentacji*, tłum. A. Kacmajor, M. Kacmajor, Gdańsk 2007, s. 44.

Teksty kultury częściej niż konformistów opiewają niepokornych indywidualistów. A przecież postawa konformizmu, dopasowania się jest psychologicznie uzasadniona. Jak ocenić jednostkę, która dla pozyskania akceptacji posuwa się do kłamstwa i udawania? Czy coś zmieni w tej ocenie fakt, że jednostka ta żyje w rzeczywistości, w której reguły moralne są niejasne, a błąd w ich rozumieniu niebezpieczny dla życia? Przed takimi dylematami stawia widza Andrzej Munk w filmie *Zezowate szczęście*.

- Wyjaśnisz, kim jest antybohater.
- Omówisz problematykę poruszoną w *Zezowatym szczęściu*.
- Ocenisz indywidualne i społeczne konsekwencje konformizmu.

O Autorach

Andrzej Munk (1920 lub 1921–1961) – reżyser filmowy, wybitny przedstawiciel [polskiej szkoły filmowej](#). Debiutował jako autor propagandowych filmów dokumentalnych. W twórczości fabularnej analizował mit wojennego bohaterstwa i jego wpływ na życie żołnierzy i cywilów w czasie II wojny światowej (*Człowiek na torze* z 1956 roku i *Eroica. Symfonia bohaterska w dwóch częściach* z 1958 roku). Podejmował też problem [konformizmu](#), dostosowywania się człowieka do realiów ideologicznych połowy XX wieku (*Zezowate szczęście* z 1960 roku). Największe uznanie, w tym nagrodę krytyków i wyróżnienie honorowe jury festiwalu w Cannes 1964 roku, zdobył ostatni film Munka – *Pasażerka*. Pracę nad nim przerwała śmierć reżysera w wypadku samochodowym.

Andrzej Munk

Źródło: Wikimedia Commons, domena publiczna.

Jerzy Stefan Stawiński

Źródło: domena publiczna.

Jerzy Stefan Stawiński (1921–2010) – polski prozaik, scenarzysta filmowy i radiowy, reżyser; żołnierz Armii Krajowej, powstaniec warszawski; autor autobiograficznych opowiadań dokumentujących doświadczenia wojenne (m.in. *Kanał* z 1955 roku), powieści współczesnych (m.in. *Sześć wcieleń Jana Piszczyka* z 1959 roku), a także scenariuszy, m.in. do *Kanału* Andrzeja Wajdy oraz *Eroiki* i *Zezowatego szczęścia* Andrzeja Munka.

***Zezowate szczęście* jako dzieło polskiej szkoły filmowej**

Przystępując w 1959 roku do realizacji *Zezowatego szczęścia*, Andrzej Munk miał już w swoim dorobku reżyserskim kilka filmów dokumentalnych i dwa docenione przez publiczność i krytyków filmy fabularne: *Człowieka na torze* (1956) i *Eroikę* (1957). Ten drugi film jest uznawany za jedno z najważniejszych – obok m.in. *Kanału* Andrzeja Wajdy – dokonań polskiej szkoły filmowej. Mianem tym określany jest nurt w kinie polskim przełomu lat 50. i 60. XX wieku, obejmujący filmy powstałe w środowisku dwóch wytwórni: Studia Filmowego „Kadr” i Zespołu Realizatorów Filmowych „Kamera”. Wspólnym mianownikiem dzieł włączanych w ten zróżnicowany nurt był rozrachunek z najnowszą historią Polski, szczególnie okresem II wojny światowej i pierwszych lat komunizmu. Twórcy podejmowali krytyczną analizę mitu romantycznego bohaterstwa, walki zbrojnej o niepodległość, straceńczej odwagi, jakiej wymagało mierzenie się z silniejszym przeciwnikiem, oraz osobistej i społecznej ceny, jaką trzeba było za tę odwagę płacić. Ujawniona najwyraźniej w *Eroice* indywidualność Munka polegała na tym, że w jego filmach dominował nie [elegijny](#) żal za utraconymi mitami, ale sceptycyzm wobec nich. Reżyser stawiał pytania o możliwość racjonalnego, pragmatycznego postępowania, o rachunek zysków i strat związanych z bohaterstwem i tchórzostwem. Ta tendencja widoczna jest również w *Zezowatym szczęściu*. Zarówno obraz przeszłości, jak i postawa Jana Piszczyka nie napawają widza dumą z powodu polskiego bohaterstwa ani rozpaczą z powodu tragizmu losu Polaków, ale zmuszają do postawienia kłopotliwych pytań o opłacalność heroizmu i korzyści z [oportunizmu](#).

Rewers heroizmu

Demonstracja Obozu Narodowo-Radykalnego przed gmachem Politechniki Lwowskiej na rzecz wprowadzenia getta ławkowego dla Żydów, 1938 rok

Źródło: domena publiczna.

Śledząc w *Zezowatym szczęściu* koleje losu Jana Piszczyka, oglądamy panoramę historii Polski od lat 30. do lat 50. XX wieku. Sposób jej interpretacji narzucają zastosowane przez reżysera konwencja filmowa i rozwiązania techniczne. Munk obrazuje wczesny okres życia Piszczyka za pomocą chwytów charakterystycznych dla filmu niemego. Przyspieszenie obrazu, brak płynności między kadrami, intensywna mimika aktorów i głośne, rytmiczne dźwięki fortepianu sprawiają, że obraz staje się **karykaturalny**, wywołuje śmiech, również gdy przedstawia wydarzenia poważne czy nawet tragiczne. Podobnie oddziałują zastosowane w dalszej części filmu chwytły zapożyczone z **komedii chaplinowskiej**: budowanie akcji jako serii **gagów** (pościgów, uciezek, bijatyk, upadków itp.) czy eksponowanie komicznych cech wyglądu postaci. *Zezowate szczęście* można by zatem uznać za **anachroniczną** w formie komedię, gdyby nie fakt, że film portretuje trudne fakty z historii Polski, takie jak:

antysemityzm lat międzywojennych

Jan Piszczyk wstępuje do Obozu Zjednoczenia Narodowego (zwanego Ozonem) – organizacji politycznej powołanej w 1936 roku, która w swoim programie obok postulatów ochrony zapisów konstytucji kwietniowej i wzmacniania armii miała też hasła antysemickie (uznanie Żydów za „element obcy”, żądanie zmniejszenia ich liczebności – bez wskazywania metody). Niektórzy członkowie Ozonu współpracowali ze skrajnie prawicowym, nacjonalistycznym i antysemickim Obozem Zjednoczenia Narodowego (założonym w 1934 roku i szybko zdelegalizowanym). W trakcie demonstracji Piszczyk zdaje sobie sprawę, że maszeruje ramię w ramię właśnie z oenerowcami, wznoszącymi antysemickie okrzyki w rodzaju „Żydzi na Madagaskar”.

klęska kampanii wrześniowej 1939

okupacyjne interesy

komunistyczne karierowiczostwo

Groteskowy, gorzki obraz polskiej historii czyni z *Zezowatego szczęścia* **komediodramat**, analizujący sposób, w jaki wydarzenia historyczne warunkują rozkwit tchórzostwa, egoizmu i oportunistu.

Antybohater

Krytyk filmowy Aleksander Jackiewicz pisał o *Zezowatym szczęściu*:

((Aleksander Jackiewicz

Zezowate szczęście

Problem oportunistów rzadko poruszała sztuka polska. Jeżeli już nie pozostawała w kręgu romantyzmu i „spraw wielkich”, to skwapliwie przesuwiała się na przeciwny kraniec układu, ku pracy od podstaw, ku pozytywizmowi. Nie zajmowała się, najwyżej w tle utworów, obszernym marginesem, jaki w naszym kraju pozostawał wokół wymienionych biegunów. W cieniu wysokich ideałów, a zwłaszcza mitów wyrosłych na nich, było ogromnie wiele miejsca na podrabianie, przez próżność, dla własnej wygody, a nawet dla konkretnej korzyści, by podrabiając solidarność ze sprawami narodu, grzać się przy nich.

Źródło: Aleksander Jackiewicz, *Zezowate szczęście*, [w:] *Andrzej Munk*, Warszawa 1964, s. 32–33.

Jan Piszczek – życiowy nieudacznik i **mitoman** – jest przeciwieństwem wzorca patrioty-obywatela, utrwalonego w literaturze polskiego romantyzmu i żywego w okresie II wojny światowej i komunizmu. Przedstawiając widzom antybohatera, Munk pokazuje, jak sytuacja zagrożenia życia, niewoli, biedy i ucisku sprzyja upowszechnianiu się antywzorców moralnych: konformizmu i oportunistów. Piszczek jest postacią niejednoznaczną: może budzić współczucie lub litość (jako niekochane dziecko, prześladowane w szkole, potem ofiara antysemitów ataków), ale też odrazę (jako kłamca i tchórz). Ocenę jego postępowania twórca pozostawia widzowi wraz z niewygodnym pytaniem, czy oportunizm jest zjawiskiem marginalnym, wynaturzeniem życia społecznego, czy też jego załączki tkwią w każdym z nas, gotowe rozwinąć się w sprzyjających temu warunkach.

Słownik

film niemy

najstarsza odmiana filmu; dzieło zawierające wyłącznie obraz, bez dźwięku; filmy nieme powstawały od momentu wynalezienia filmu (1894) aż do powstania filmu dźwiękowego (1927); brak dźwięku aktorzy kina niemego zastępowali intensywną mimiką i gestykulacją

gag

(z ang. knebel) – charakterystyczny dla kina niemego chwyt fabularny stosowany w celu zbudowania napięcia i podtrzymania uwagi widza; najczęściej gag przybierał formę dynamicznej sceny pościgu/ucieczki, bijatyki, upadku

groteska

(fr. *grotesque* – dziwaczny, dziwaczność) – określenie szczególnego rodzaju komizmu, którego właściwością jest odrzucenie przyjętych zasad prawdopodobieństwa, prowadzące do powstania zdeformowanego obrazu rzeczywistości; charakterystyczne dla groteski jest współwystępowanie elementów tragizmu i komizmu, czy kontrastu, które służą celom satyrycznym lub parodystycznym; utwór literacki o elementach komicznie przejawionych, nieprawdopodobnych, karykaturalnych

karykatura

(wł. *caricatura*) – w literaturze i sztukach pięknych przedstawienie postaci lub obiektu w sposób zdeformowany przez pomniejszenie, powiększenie czy wykrzywienie; celem karykatury jest ośmieszenie

komedia chaplinowska

komedia kina niemego, której cechy gatunkowe ukształtowały się pod wpływem twórczości Charliego Chaplina (1889–1977), wybitnego brytyjskiego aktora i reżysera; komedie chaplinowskie odznaczały się wartką akcją opartą na gagach, kontrastowaniem poważnego lub smutnego tematu z zabawnym, karykaturalnym sposobem jego ukazywania i stosowaniem techniki poklatkowej (pokazywania długotrwałych czynności i procesów w przyspieszonym tempie)

komediodramat

gatunek synkretyczny, łączący cechy tragedii (smutny, poważny temat) z elementami komedii (obecność komizmu, karykatury)

konformizm

(łac. *conformare* – przyjmować kształt) – bierne przyjmowanie zasad i wartości uznawanych w danej grupie w celu utwierdzenia własnej przynależności do tej grupy

oportunizm

(łac. *oportunus* – wiatr wiejący w kierunku portu) – kierowanie się w działaniu chęcią doraźnej korzyści, rezygnacja na jej rzecz z zasad moralnych

polska szkoła filmowa

nurt w kinie polskim lat 1956–1963, którego twórcy (Andrzej Wajda, Andrzej Munk, Tadeusz Konwicki) podejmowali rozprawę z polskimi mitami narodowymi – zwłaszcza heroizmem walki o niepodległość, a w dziełach współczesnych ukazywali dramat jednostki (zazwyczaj wrażliwego idealisty) uwikłanej w brutalne realia stalinizmu

Stalag

| (skrót od niem. Stammlager) – hitlerowski obóz jeniecki dla podoficerów i szeregowców

Film

Polecenie 1

Zapoznaj się z wykładem dr. Karola Jachymka o filmie *Zezowate szczęście*. Przeczytaj również ponownie informacje w sekcji „Przeczytaj”. Wyjaśnij, dlaczego o filmie *Zezowate szczęście* można powiedzieć, że realizuje strategię groteski.

Film dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DeWecNxCK>

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Film opowiada o postawie konformistycznej w filmie *Zezowate szczęście* Andrzeja Munka

Polecenie 2

Omów, dlaczego postać Jana Piszczyka z *Zezowatego szczęścia* można określić mianem antybohatera..

Sprawdź się

Pokaż ćwiczenia:

Ćwiczenie 1

Zaznacz związki frazeologiczne i przysłowia, których Jan Piszczczyk mógłby użyć do autocharakterystyki.

☐ Brzydkie kaczątko

☐ W czepku urodzony

☐ Biednemu zawsze wiatr w oczy

☐ Kłamstwo ma krótkie nogi

☐ Kiedy wejdiesz między wrony, krakajże jak i ony

☐ Kozioł ofiarny

☐ Lelum polelum

☐ Czarny charakter

☐ Szpakami karmiony

☐ Cnota naukę przechodzi

☐ Mieć asa w rękawie

☐ Piąte koło u wozu

☐ Kłaść się Rejtanem

☐ Nie sprzedawać tanio skóry

Ćwiczenie 2

Ułóż w kolejności chronologicznej wydarzenia z życia Jana Piszczyka.

Poznanie Joli

Praca w fabryce broni

Uwięzienie w stalagu

Wstąpienie do Ozonu

Poznanie Basi

Śledzenie męża Kropaczyńskiej

Udział w demonstracji członków Ozonu i ONR

Rozpoczęcie pracy w biurze pisania podań

Przeprowadzka do mieszkania Jelonka

Wyjazd z Wąsikiem do Krakowa

Spotkanie z podchorążym Sawickim w mieszkaniu konspiracyjnym

Prześladowanie przez studentów z powodu wyglądu

Odnaczenie za wzorową pracę

Ćwiczenie 3

Połącz działania Jana Piszczyka z motywami, które nim kierowały.

prośba o zgodę na pozostanie
w więzieniu

potrzeba zabezpieczenia się przed
kolejnymi nieszczęściami

gorliwe tworzenie gazetek naściennych

potrzeba ochrony się przed
prześladowaniem

wykrzykiwanie antysemickich haseł na
demonstracji

potrzeba ochrony bliskiej osoby

próba zaangażowania w konspirację

potrzeba zainteresowania ze strony
kobiet

przejęcie teczek z drukami
konspiracyjnymi

potrzeba bycia bohaterem

zgłoszenie się do szkoły oficerskiej

chęć wtopienia się w tłum

wstąpienie do OZON

potrzeba uznania ze strony
przełożonych

Ćwiczenie 4

Objaśnij stwierdzenie Jana Piszczyka, że za bieg jego życia odpowiedzialne jest „zezowate szczęście”. W odpowiedzi odwołaj się do wydarzeń z biografii bohatera.

Ćwiczenie 5

Na przykładzie losów Jana Piszczyka wyjaśnij, dlaczego wymienione okoliczności zewnętrzne mogą prowadzić do rozwinięcia przez jednostkę postawy konformizmu.

1. Wykluczenie przez rówieśników:

2. Życie w czasie wojny:

3. Życie w państwie autorytarnym:

Ćwiczenie 6

Zredaguj w 5–10 punktach alternatywną wersję życiorysu Jana Piszczyka, która byłaby możliwa, gdyby na zebraniu konspiratorów nie został zdemaskowany przez podchorążego Sawickiego.

W jednej z opinii po obejrzeniu *Zezowatego szczęścia* można przeczytać:

((Tadeusz Drewnowski

Za duży blask. O kinie współczesnym

Jest tam znakomicie podchwyciona właściwość naszych warunków, w których człowiek nigdy nie wie, czym zawinił i o co będzie podejrzany, a wie, że musiał czymś zawinić i musi być podejrzany.

Źródło: Tadeusz Drewnowski, *Za duży blask. O kinie współczesnym*, Kraków 2004, s. 60–61.

Podaj, co spowodowało, że Piszczyk postrzegał siebie jako ofiarę losu.

Wydarzenie z życia Piszczyka:

Błąd Piszczyka w ocenie sytuacji:

Ćwiczenie 8

Przygotuj szkic mowy obrończej i mowy oskarżycielskiej w sądzie nad Janem Piszczkiem. Zapisz po 3 argumenty, których mogliby użyć obrońca i oskarżyciel, i dobierz do nich przykłady działań bohatera.

Argumentacja obrony

Argument 1:

Przykład 1:

Argument 2:

Przykład 2:

Argument 3:

Przykład 3:

Argumentacja oskarżenia

Argument 1:

Przykład 1:

Argument 2:

Przykład 2:

Argument 3:

Przykład 3:

Praca domowa

Od konformizmu do bohaterstwa – Czy Jan Piszczek mógłby zostać bohaterem na miarę podmiotu lirycznego z wiersza *Potęga smaku*?

W pracy odwołaj się do:

- utworu Zbigniewa Herberta *Potęga smaku*,
- filmu Andrzeja Munka „Zezowate szczęście”,
- wybranych kontekstów.

((Zbigniew Herbert

Potęga smaku

Pani Profesor Izydorzę Dąbskiej

To wcale nie wymagało wielkiego charakteru
nasza odmowa niezgoda i upór
mieliśmy odrobinę koniecznej odwagi

lecz w gruncie rzeczy była to sprawa smaku
Tak smaku
w którym są włókna duszy i cząstki sumienia

Kto wie gdyby nas lepiej i piękniej kuszono
ślano kobiety różowe płaskie jak opłatek
lub fantastyczne twory z obrazów Hieronima Boscha
lecz piekło w tym czasie było jakie
mokry dół zaułek morderców barak
nazwany pałacem sprawiedliwości
samogonny Mefisto w leninowskiej kurtce
posyłał w teren wnuczeta Aurory
chłopców o twarzach ziemniaczanych
bardzo brzydkie dziewczyny o czerwonych rękach

Zaiste ich retoryka była aż nazbyt parciana
(Marek Tulliusz obracał się w grobie)
łańcuchy tautologii parę pojęć jak cepy
dialektyka oprawców żadnej dystynkcji w rozumowaniu
składnia pozbawiona urody koniunktiwu

Tak więc estetyka może być pomocna w życiu
nie należy zaniedbywać nauki o pięknie
Zanim zgłosimy akces trzeba pilnie badać
kształt architektury rytm bębnow i piszczałek
kolory oficjalne nikczemny rytuał pogrzebów
Nasze oczy i uszy odmówiły posłuchu
księżeta naszych zmysłów wybrały dumne wygnanie

To wcale nie wymagało wielkiego charakteru
mieliśmy odrobinę niezbędnej odwagi
lecz w gruncie rzeczy była to sprawa smaku
Tak smaku
który każe wyjść skrzywić się wycedzić szyderstwo

choćby za to miał spaść bezcenny kapitel ciała
głowa

Źródło: Zbigniew Herbert, *Potęga smaku*, [w:] *Wiersze zebrane*, oprac. R. Krynicki, Kraków 2008, s. 523–524.

Dla nauczyciela

Autor: Anna Grabarczyk

Przedmiot: Język polski

Temat: Antybohater heroicznych czasów. Problem konformizmu w „Zezowatym szczęściu” Andrzeja Munka

Grupa docelowa:

Szkoła ponadpodstawowa, liceum ogólnokształcące, technikum, zakres podstawowy

Podstawa programowa:

Zakres podstawowy

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:

6) odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki;

III. Tworzenie wypowiedzi.

2. Mówienie i pisanie. Uczeń:

1) zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie;

4) zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji;

6) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, szkic interpretacyjny, szkic krytyczny, definicja, hasło encyklopedyczne, notatka syntetyzująca;

9) stosuje retoryczne zasady kompozycyjne w tworzeniu własnego tekstu; wygłasza mowę z uwzględnieniem środków pozajęzykowych;

10) w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, przeprowadza logiczny wywód służący uprawnieniu formułowanych sądów;

11) stosuje zasady poprawności językowej i stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; potrafi weryfikować własne decyzje poprawnościowe;

12) wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.

IV. Samokształcenie.

1. rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska;

2. porządkuje informacje w problemowe całości poprzez ich wartościowanie; syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach;

- 3. korzysta z literatury naukowej lub popularnonaukowej;
- 6. wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi;

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- kompetencje cyfrowe;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- kompetencje obywatelskie;
- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
- kompetencje w zakresie wielojęzyczności.

Cele operacyjne. Uczeń:

- zapoznaje się z filmem *Zezowate szczęście* Andrzeja Munka;
- bierze udział w dyskusji na zadany temat;
- przytacza recenzję, która jest najbardziej zgodna z odczuciami po obejrzeniu filmu;
- redaguje rozprawkę na temat tego, czy Jan Piszczczyk mógłby być bohaterem wiersza Herberta *Potęga smaku*.

Strategie nauczania:

- konstruktywizm;
- konektywizm.

Metody i techniki nauczania:

- ćwiczeń przedmiotowych;
- z użyciem komputera;
- dyskusja;
- metoda kosza i walizki.

Formy pracy:

- praca indywidualna;
- praca w parach;
- praca w grupach;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne:

- komputery z głośnikami, słuchawkami i dostępem do internetu;
- zasoby multimedialne zawarte w e-materiale;
- tablica interaktywna/tablica, pisak/kreda.

Przebieg lekcji

Przed lekcją:

1. Uczniowie zapoznają się z filmem *Zezowate szczęście* Andrzeja Munka. Wyjaśniają również pojęcie konformizmu.

Faza wprowadzająca:

1. Nauczyciel odczytuje zdanie z artykułu zamieszczonego w internecie <https://culture.pl/pl/dzielo/zezowate-szczescie-rez-andrzej-munk>:
Film Andrzeja Munka z 1960 roku. Kwintesencja postalinowskiej odwilży w kinie, rozliczenie z mitami o narodowej odwadze i niezłomności.
Prosi uczniów o dyskusję jako potwierdzenie (lub zaprzeczenie) przeczytanych słów.
2. Nauczyciel udostępnia uczniom e-materiał i wprowadza ich w temat lekcji.

Faza realizacyjna:

1. Uczniowie indywidualnie zapoznają się z treścią sekcji „Przeczytaj”. Nauczyciel może poprosić uczniów o znalezienie w sieci recenzji na temat filmu *Zezowate szczęście* i wskazanie takiej, z którą się zgadzają, która jest najbardziej zgodna z ich oceną filmu.
2. Uczniowie zapoznają się z filmem zamieszczonym w sekcji multimedialnej. Oba zamieszczone tam polecenia uczniowie wykonują w parach. Wybrana osoba prezentuje odpowiedzi, nauczyciel komentuje.
3. Uczniowie przechodzą do sekcji „Sprawdź się” i wykonują indywidualnie ćwiczenia 1, 2, 3. Wybrane osoby prezentują odpowiedzi, nauczyciel ocenia.
4. Ćwiczenia 4-8 uczniowie wykonują w kilkusobowych grupach. Wybrane osoby prezentują odpowiedzi, nauczyciel ocenia i komentuje.

Faza podsumowująca:

1. Nauczyciel ponownie odczytuje temat lekcji i inicjuje krótką rozmowę na temat spełnienia kryteriów sukcesu. Na koniec prosi chętnego ucznia o podsumowanie zdobytej wiedzy i – jeśli to potrzebne – uzupełnia informacje.
2. Nauczyciel przeprowadza podsumowanie metodą kosza i walizki. Rozdaje uczniom kartki w dwóch kolorach (np. zielony i żółty). Na zielonych kartkach uczniowie zapisują informacje i umiejętności, które uznali podczas lekcji za cenne, przydatne. Na żółtych – zbędne. Nauczyciel odczytuje refleksje uczniów.

Praca domowa:

1. Od konformizmu do bohaterstwa – Czy Jan Piszczek mógłby zostać bohaterem na miarę podmiotu lirycznego z wiersza *Potęga smaku*?
W pracy odwołaj się do:
 - utworu Zbigniewa Herberta *Potęga smaku*,
 - filmu Andrzeja Munka „*Zezowate szczęście*”,
 - wybranych kontekstów.

Materiały pomocnicze:

- <https://culture.pl/pl/dzielo/zezowate-szczescie-rez-andrzej-munk>
- <https://www.polskieradio.pl/39/246/Artykul/2486589,Zezowate-szczescie-60-lat-z-Janem-Piszczykiem>

Wskazówki metodyczne

- Uczniowie mogą wykorzystać multimedium z sekcji „Film” jako przygotowanie się do zajęć po obejrzeniu filmu *Zezowate szczęście* w reżyserii Andrzeja Munka.